

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek póstautalv innyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhá-ábos petit-sor egyszeri közléséért 7 kr.
 kétszeriért 8 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyiltérben:

minden négyháábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adandók.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR

— vasárnap reggel. —

Felvidéki színészet.

A ki a közviszonyokkal többé-kevésbé foglalkozik, bizonyára tudni fogja, hogy mily nemes feladata van a magyar színészetnek hazánk felső vidékén. A magyar színészetnek a nemzeti irányban tagadhatatlan művelő hatása van s kétszeresen kell, hogy ily hatással bírjon azon a helyeken, hol a magyar nyelvet még mindig indígenának tartják. Itt a magyar nyelvnek, a magyar kultúrának tesz szolgálatot a színészet, mert sok nyelvű felvidékünkön a magyar színielőadások ébren tartják, élénkebbé teszik annyi sok oldalról megostromlott s el-tompított nyelvérzékünket.

Mint művészet ideálisabb színben és felfogásban, de mégis mindig a helyes realitással rajzolván az életet, eltekintve a magyarsítás céljától, ben-nünk minden színészet az emberi bű-nök és hibák iránt undort és megve-tést, nagy erények iránt pedig lelke-sedést kelt s ez által lelkekre oly nemesítő hatással van, hogy szórako-zás közben a nemesebb élvezetek iránt kelt érdeklődést s öntudatlanul is mű-velődünk.

A magyar színészetnek a speciális magyarsító és generális értelemben művelő hatását azonban csak akkor látjuk megnyilatkozni, a hol kellőleg szervezett színtársulat, nem mondjuk mindig emelkedett, de soha sem a jó érzéket sértő darabokat ad elő. A ha-tás vadászó színész, a kórus falrengető tapsaiban gyönyörködő kuplé-énekes sokkal többet árt a jó ügynek, mint használ. S a finomabb érzékű közön-ség utóvégre is tartózkodni fog az ele-inte talán zsufoolásig tömött színház látogatásától.

Reánk nézve a magyar színészet kétszeres becsél kell hogy bírjon, mint a magyarság zöménél, az alföldön. Mé-gis volt alkalmunk általánosan tapaszt-

alni, hogy felvidéki városaink látoga-tói rendszerint a kisebb és művészi erőiben gyengébb színtársulatok, s kü-lönösen Magyarországészaknyugati része egészen nélkülözötte a magyar színészetet, míg Dunántul és az alföldön jól szervezett s a közönség igényeit a fo-kozottabb mértékben is kielégítő tár-sulatok tartanak előadást. Ennek okát sokan a művészet iránt való részvét-lenségünknek tulajdonítják. Pedig nem az, hanem hogy egészen hozzászoktunk s beletörődünk abba a gondolatba, hogy jó színtársulat úgy sem jön hoz-zánk, nem érdemes színházba járni. Más szóval a Muzsa elhanyagolta a közönséget, s a közönség megfedekezett a Muzsáról. Ezért vált aztán a magyar színészet nemes és fennkölt missziójára való hivatkozás türes szó-lammá, melynek komoly értelemben semmi tényleges jelentősége nincsen.

A legújabbban a felvidéki magyar színészet ügyét a felsőmagyarországi közművelődési egyesület vette kezébe s két színi kerület szervezése által úgy annak kitűzött nemes célját, megva-lósítani, mint a felvidéken rosszul daj-kált színészetet felvirágoztatni ohajtja.

Vettük az egyesületnek e tárgyban hozott meleg hangu felhívását s öröm-mel fejezzük ki érte elismerésünket, mert mindkét cél sikeres megoldását biztosítva látjuk. Egyrészt alapos kilá-tásunk van reá, hogy közönségünknek csupán hivatásának magaslatán álló színtársulattal lesz dolga, s nem kell műterzékét kontároktól féltetnie, másrészt felvidékünk egyre nagyobb és nagyobb érdeklődést tanusítva a színészet iránt a magyarsítás érdekeinek szekere lé-pésről-lépésre észrevétlenül is előbbre fog haladni, mert a felvidéki magyar közművelődési egyesület maga elég garancia arra nézve, hogy ezen ügy nem jut hivatlan kezekbe.

A társadalmi összetartás s különö-sen itt az egymás iránti érdeklődés

fenntartására életrevaló s igényeinknek megfelelő organumra van szükségünk s ezt reméljük fellelni a felső magyar-or-szági közművelődési egyesületnek a színikerületek alakítására vonatkozó határozatában.

Szó férhetne ugyan a városoknak a színikerületekbe miként történt be-osztásához, de minthogy a beosztásnak eddig helyességéről vagy helytelenségéről tapasztalatot szerezni csak a jö-vőben lehet, itt csupán azt ohajtjuk megemlíteni, hogy a városok népessé-géhez kell jobban arányítani az év fel-osztását s még itt is tekintetbe kell venni a lakosságnak nyelv szerinti való megoszlását. Ezt a tapasztalat is később igazolni fogja.

De legyen bármiként, nincs okunk féltetni a felvidéki színészetet s nemes céljának és intenczióinak megvalósi-tásában nincs okunk kételkedni, de bizton elvárjuk mi is, hogy pályázat eldöntésénél s a színtársulattal való szerződés megkötésénél az illetékes fak-torokat csupán a közczél, társadalmi és művészeti érdek fogja vezetni, mert csak akkor számíthatunk a magyar színészetnek a felvidéken való megiz-mosodására.

K.

A böregér.

Azon kiváltságos 4 lábú állatok egyike, mely eme tagjainak semmi hasznát sem veszi, mert röpül. Hogy tollszáray nélkül röpülni lehet, ezt a talányt a böregér oldotta meg. Reudesen szürkületkor jár dolgára, a nélkül azonban, hogy igazoló levelét valahol be-mutatta volna. Valószínű, hogy ő találta föl az éjjeli kóborlás fényoldalait, mert ő a legrégebb éjjeli csavargó. Azonban nem ér-demel gyanusítást, a sötétben járó böregér-nek céljai tisztességesek, — semmi más okért nem csavargó, mint csak azért, hogy az egész istenadta napot átáldotta, hevert-, most hát kommoziót akar tenni; de éhes

hogy az a leány, a kinek ablaka alatt má-jus első napján nem diszolgott a zöldelő május-fa, a társaságban, mint kétes erkölcsű egyén, helyet nem találhatott.

A május fa eredetét azonban sokan nem az ősvallási jellegű népszokás egykori gyakorlatának tartják, hanem keresztény vallás-erkölcsi emlékezés megünneplésének tekintik. Ezen emlék szerint a május-fa fölállításának szokása a kereszténység első szá-zadaiban keletkezett a „szüzek“ tiszteletére, még pedig a következő keresztény monda alapján:

Valpurga, egy vallásos ihlettől áthatott szűz, a később szentekké avatott Fülöp és Jakab hittérítőekkel városról városra s falu-ról-falura járt az új vallás magasztosságát és az egyedül üdvözítő hit fűségét szent buzgalommal hirdetve a pogányoknak, akik azonban az említett két férfiú társaságában tett, gyanut keltő utazásai miatt erkölcsi életét kifogásolták és gunyolták.

Midőn ezt Valpurga szűz meghallotta, nemes föllángolással leszurta ablaka alatt vándorbotját, mely tiszta és nemes erkölcsű életének bizonyosságául azonnal kiszökött.

Ennek emlékére állították azután május első napján, — mint szt. Fülöp és szt. Ja-kab emlékének napján, — a falvak ifjai szü-zies imádoztjauk ablakai előtt a május fát s itt gyökerezett a társadalom-erkölcsi ítélet a leány ellen, kinek ablaka alatt nem zöl-delt a gyöngyvirágos szép május reggelén a május fa.

Manapság a májusi ünnepek egykori

TÁRCSA.

A május-fa.

A népelet természet-ünneplő szokásai között a legköltőibb szépséggel bővelkedett valaha a májusi nyári-ünneplés sokféle tarka-ságaival.

Minden ország népe megünneplte haj-dan a május első napjával beköszöntő nyarat.

E napon minden város meg falu „fej-e-delmet“ kapott, akinek útjára a nép, amerre járt, amerre ment, zöldelő galyakat szórt és illatos gyöngyvirágot hintett.

Künn a mezőkön, az erdőn, — ahol ilyenkor már virágos a bokor, illatos a mező s dalos madár zeng a faágon, — foly-tak le a szebbnél-szebb ünnepek, melyek után kiki zöldelő galyat tartva kezében, a lelkesedéssel megválasztott, dallal dicsőített, virággal megkoronázott „roi“, „maikönig“, vagy a „lord of the may“ és nálunk a ké-sőbb egyházi ünneppel egybeolvadt nap emlékét is őrző „pünkösdi király“ vezetése alatt vonult be a faluba, hogy a beköszöntő és megünneplott nyárral áldást és szerencsét vigyen be csendes otthonába.

A májusi szép szokások sokféle tarka-ságai közül a május-fa fölállításának emlé-két hozom itt szóba, mely manapság már nemcsak jelentőségének ismeretével, de a szokás gyakorlásának ugyszólván teljes meg-szűnésével együtt egészen kiment a divatból.

A régi szokás szerint május első nap-ján minden faluban állítottak föl egy fát,

mely körül a nyár szépségeinek és hasznos-ságának dicsőítésére az ősi vallás szellemé-ben dalokat énekeltek és tánczokat jártak, végezetül pedig a gonosz-elleni bű- és varázs szerül, de meg egyéb babonaságból is, a májusfáról mindenki egy ágacska-t vitt magával haza.

A kereszténység terjedésével azután az ily pogányjellegű vallási tánczok és dalok a legnagyobb szigorral tiltattak el s ekkor keletkezett a „maikönig“, a „roi“ és a „lord of the may“ stb. népszokás fejedelméi, akik az ünnepeken, sőt gyakran a falu dol-gaiban is egy évig korlátlan hatalmat gyakoroltak.

A május-ünnepek csak egy „királyllyal“ és csak egy „királynővel“ bírtak ugyan, de hovatovább a falu minden valamirevaló le-génye iparkodott szalagokkal, virágokkal, olykor ajándéktárgyakkal is ékesített május-fát fölállítani szíve választottjának ablaka alatt.

Egyes tartományok, vidékek falvaiban hajdanta fölállított közös május-fa tárgyait, — melyek a leányok ajándékai voltak, — a legények ijakkal lövöldöztek le. Később már oda degradálódott a népszokás, hogy a csupasz és sima száfa csucára fölérősi-tett zöldelő faágra aggatott tárgyak az ügyesen fölkuszó ifjunak estek zsákmányul, vagy mondjuk jutalmul.

A május-fa fölállítása, mely mint em-lítve volt, eredetileg a nyárnak ősvallási (természet istenítés) megünneplése volt, ké-sőbb egyes népeknél, főleg egyes falvakban azon társadalom-erkölcsi jelentőséggel bírt

gyomra is üzi őt, hogy megkeresse napi, vagy jobban mondva éjjeli táplálékát.

Szegénylős házi szegény ő, ki nem me-részel fényes nappal mutatkozni, mert nem-csak hogy meg nem süvegnék őt, de igen valószínűleg lesüvegnék. Vannak rágal-mazó nyelvek, melyek azt állítják, hogy a böregér neveltség hiu állat, hogy beismerve rutságát, arca ránczait, nagy füleit, szégyel nappal mutatkozni; a böregér maga az üldözött ártatlanság, csöndes félrevonultságát a gonosz világ balul magyarázza s habár eddig semmi gonosztettben el nem is ma-rasztaltatott, mégis ha elcsipik, ókori bar-barizmussal bánnak el vele, fölfeszítik.

Igy mutatja be a denevért egy humo-rista, de a róla vett fényképnek több vo-nása vár kiegészítést. A természetrajz méltán nevezi őt kézsárnyunak, mert végtag-jai valóban nem láb, hanem kézalakotásnak. Bár az egyszeri budai városatyja, hogy az éjjeli világítás behozatalára igenlő szavazatát adnia ne kelljen, azt mondta, hogy esti 9 órakor nyáron is ágyba kívánkozik minden tisztes lélek: mégsem róttá föl a böregér-nek vétkül az éjjeli csatangolást, mert el van világítás nélkül és ezt tapintó érzéke kitűnő voltának köszönheti, mely bizton vezérli őt sötétben is, nem megy neki a fal-nak. Spallanzani megvilágított denevérekkel tett próbát és mivel csetlés-botlás nélkül jártak, keltek, nekik különös tapogató szer-vert tulajdonított. Ezt Herman Ottó ugy magyarázza, hogy a mint a tárgyak felé kö-zelít, a levegőt összeszorítja, annak feszité-sét pedig érzékeny fülei legott megérik.

Hogy valóban régi csavargó a böregér, igazolja a montmartrei gipsz tábla is, melybe ágyazottan, belekövülve találták a Vespertilio parisiensis maradványait a leg-régibb harmadkori rétegben, az eocenben; de találtak fiatalabb üledékekben is és mi-vel nem épen sokat: azt tételezik föl a tu-dósok, hogy az őshajdanban nem volt ez az állat alak fájban oly gazdag, mint ma. Ámbár az is áll, hogy e gyöngéd alkotásu légi-lakó em'os nem kerülhetett nagy szá-mban a föld alá és ha mégis oda jutott vala-

költői, nemes és szép szokásai már ugy-szólván teljesen elenyésztek, elmúltak s május-fát is ritkán ültetnek a legények a szüzes leányzó ablakai alá.

A népszokások naiv költőiségének el-pusztulása-e ez, melyet a modern haladás elsöpört, avagy az erkölcsi hanyatlással szemben a modern haladás tapintatos visszahuzódása ölte volna el a május-fa gyökerét?

Talán mind a kettő!

Napjainkban, amint látszik, május első napját a munkaszünet emléknapjává ipar-kodik a munkásnép fölavatni és egy új „május-fát“ igyekszik elültetni, meghonosítani minden ország minden városában, fa-lujában.

Vajjon sikerül-e?

Kovács János.

A ki csak egyszer is szeretett . . .

A ki csak egyszer is szeretett szívéből,
 Ám az a bajából soha ki nem épül;
 Habár szíve lángját végkép ellobogja,
 A sebtét hordozni mindörökké fogja.

Hogy én is szerettem, hogy lobogni kezdtem,
 Dalolva czipeltem fájdalmas keresztem,
 Az a mardosó láng kialudhat iten,
 De soh' sem felejtem, hogy szerettem, hittem.

Romokba omolhat én szívem, a büszke,
 Akkor is megmarad boldogsága üszke,
 Akkor is fog fájni, valahányszor dobban,
 Akkor is fog fájni, de százszor is jobban.

lahány, azok vékony csontjai nem állhattak úgy ellent a nyomtalan fölözslásnak, mint a vastagbőrű állatoriasok hatalmas lábszárai, medence csontjai, agyaraik.

Mivelhogy oly jó repülő a denevér, el is van terjedve a világon mindenütt. Látták röpködni nappal is az Atlanti Óceán fölött és két éjszakamerikai faj meglátogatja olykor a szárazföldtől 600 angol mérföldre eső Bermuda szigetet is; Tomestől pedig azt hallotta Darwin, hogy sok böregér fajnak rendkívül tág az elterjedés köre, úgy honos a szárazföldeken, mint a távol szigeteken. Legéjszakai köztük a Vespertilio Nilsoni, mely azonban téli alvás végett délibb vidékekre költözik: hogy ne kelljen az év nagyobb részét átkölni, mi nehéz is oly falánk, étkes állatnak, mint ő és csakis képes az évek jó 1/3-át étlen tölteni, hogy téli alvása beállta előtt hája mennyisége husa tömegét mind kiterjedés, mint súlyban meghaladja, de lefogy ez tavaszig úgy, hogy csak épen el nem vesz bele az állat.

Bármennyire hiányosnak lássék is a denevér szárnya, mond Brehm, a madárral összehasonlítva, a helyváltoztatásra mégis rendkívül kedvező s olyan utak megtételét lehetővé teszi, a melyek az állat nagyságával sehogy sincsenek arányban. Azonkívül a vándorolni vágyó denevérnek még egy körülmény van segítségére: fiának fölnevelése nem köti őt bizonyos helyhez, a menyiben a denevér fia mindjárt megszületése után az anyja mellére csimpeszkedik s az anyja őt teljes önállóságáig mindenütt magával hordja a levegőben. Így a denevér a leghamarább kész az utazásra valamennyi emlős között s adandó alkalommal föl is használja utazásra való kedvezményeit.

A különféle denevérek vándorlását rendszerint persze csak portyázásnak lehet jelmezni, melynek az a célja, hogy valamely eledelben dus vidéket ideiglenesen kihasználjanak; a portyázások mind a mellett olykor valóságos utazásokká válnak, legalább egyes fajokat messze eső földekre vezetnek s ez esetben nem hiányzik rendszerességük sem, a mi a vándorlást jellemzi. A legnagyobb denevér, a melyet „kalong“ néven ismernek, minden este nagy területeket röpül át a gyümölcsért, az ő főeledeleért; de nem retten vissza a 10 geográfiai mérföld széles tengerágtól sem; ezeken is átröpül, sőt át kellett egykor röpülnie Délázsából Kelet-Afrikába, vagy megfordítva, minthogy egyes fajok mind a két világrészen előfordulnak.

A tulajdonképeni denevérek szintén vannak ilyen legények. A magassági övek szerint különböző időben ébredő bogársá-

got követve, a völgyekből a magaslatokra, őszkor pedig megfordítva, megint a völgyekbe indulnak. Közép-Afrikában a nomád pásztor nyáját követik, a mely sok legyet csal maga köré. De vándorolnak ők délről éjszakra és éjszakra délre is és visszatérnek innen is, onnan is. A vándor denevér Skandinávia és Oroszország északi részén csak a világos éjjelek kezdetén jelenik meg és az övet, a melyet talán tulajdonképeni hazájának vehetünk, a nyár végén ismét elhagyja s Közép-Németország hegyei között, meg az Alpokban tölti a telet. A tavi denevért egész nyáron át rendszeren látja az ember az éjszaka-németországi síkokon, de csak kivételesen találja a hegyek között, a melyek szikla-odut teli szállásul használja. Hogy ily módon más denevér fajok is változtatják tartózkodás helyüket, nincs benne kétség.

A magyarországiakat Petényi Salamon írta le. Kelet-Európában 10 féle bogárevő van. Egyiptomban különösen nagy a böregerek száma, mert az épületromok igen jól tartózkodást biztosítanak a részökre; földhalmozódott guanojok kereset talajjavító czikk, mert viaszsárga és szinte kristályos szövetű ürülékeik 32-2% nitrogént tartalmaznak. Az azori szigetek egyedüli bennszülött emlős állata a böregér, a Canari szigeteknek sok jutott belőle. Madagascarnak 8 féléje van.

(Folyt. köv.)

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 15-én tartotta ülését a főispán elnöke mellett. — A közigazgatási ágak állapotát f. évi április hó 15-én tartott ülés alján jelentés szerint a ragadós tüdőlob újabban csakis Körnőczbánya város és Madarasalja községből lett jelentve, — Körnőczbányán a városi községi hídron lett a betegség megállapítva, — Madarasalján a gyanuba vett és levágott állat azonban nem bizonyult be ragadós tüdőlobban szenvedőnek. — A ragadós tüdőlob irtási művelet vármegyénk egész területén befejeztetett.

A királyi főmérnök jelenti, hogy az állami közutak állapota jó. — A lévai burkolt átkelési szakasz helyreállítását sürgősnek jelzi, erre nézve azonban a munkálatok végrehajtása függőben tartatik, míg Léva város részéről a vámengedélyezés kieszközölése végett megindítandó eljárás be nem fejeztetik.

Dr. Brach Ferenc megyei főorvos a közegészségi állapotot a lévai és gr.-sz.-Kereszti járásban kedvezőnek jelzi. A nyilvántartásban vezetett trachoma kórosok száma a garam-szent kereszt járás 42, a meglepett községekben összesen 273, e szerint 153-mal több mint marcius hó végén volt. r. t.

dom, hogy nagysád iránt keblemben e percztől végtelen szerelmet érzek?

A leány arcát lázas pir futá át, keble feszülten kezdett dobogni, reám tekintett, ah! mily lesumt ut e tekintet.

— Angelus ur! szolt ő hirtelen felugorva helyéről, — . . . de már a többit nem hallottam, a pad felbillent és én? . . . és én, a szerelmet esdő, a hódító, mint legyőzött, mint talajt vesztett szirt, örült sebességgel gördültem, még nagyobb sebességgel száguldó czilinderem után, a meredek lejtőn a völgybe le.

Ah! mily kéjgazdaság volt ez! Mire föleszméltem, a leány hült helyét találtam, de úgy éreztem, mintha fülemben csengett volna kacagása; szomoró állapotban voltam, ruhám összetépvé, czilinderem, botom összetörve, heverték mellettem szertesztét.

Azt sem tudtam mérgelődjem-e, avagy kacagjak? . . .

Összeszedtem bárgyu arcczal tragikus véget ért tulajdonomat, ah! de oly siralmas állapotban voltam, mintha tatárok elől menekültem volna.

Feltettem, itt maradok estig, alig merengtem azonban malőröm felett, midőn közletről női hangokat hallottam.

Uczezu neki, vesd el magad, fejembe nyomtam, összetört czilinderemet és futásnak eredtem, futottam örültem, s csak messze ültem le, mint egy új Robinson egy sűrű cserjébe, hol megvártam az estét, a midőn hazatérhettem.

Ekkor fogadtam meg az Isten szabad ege alatt, hogy soha többé nem fogok szerelmet vallani.

S mindezt mi okozta? Ez a szörnyű meleg

Budapest, 1894. május 19.

— Gyermek Kossuth sírjánál. — Vay Miklós báró halála. — A polgári házasság a képviselőházban. — A „Magyarország“ híre a korrupciónál.

Minden magyar ember szívét meghattotta a kegyelet, a honfui bánatnak az a megnyilatkozása, melylyel a magyar nemzet a hamvaiban hazatérő Kossuthot fogadta. Ma Kossuth Lajos sírjához zárandokolnak a magyarok. S az idegen, ki mindezt látja, önkénytelenül is kalapot emel a magyar nemzet előtt. De mikor még a gyermekek is közelednek a sírhoz, hogy kicsiny szívük még zsenge korában megtanulja a hazát szeretni, mikor ezernyi gyermek ajk a sirt körülterdelve, imát mond a nagy halott lelki-üdveért, lehetetlen, hogy lelkiük, meg ne rezdüljön annak a boldogító érzésnek tudatára, hogy magyarok maradunk szívvel lélekkel mindörökké. Folyó hó 12-én a főváros elemi leány és fiúiskoláinak növendékei tanítóiknak vezetésével Kossuth sírjához kivonultak, hogy néhány perczet szenteljenek a nagy halott emlékének. Megkapó látványt nyújtott a kedves gyermekcsereg, a mint a temető utain hosszú, ki-gyózdó sorokban Kossuth sírjához közeledtek. Itt fiúk és leányok vegyest, mint valami mozgó gyűrűt, körülfogták a dombot, s mindenki a kezében tartott virágbokrot oda dobta arra a három keresztfa tövében emelkedő sírra. Többen cserépbe ültetett virágokat hoztak, melyet az öreg negyvennyolczas honvédek helyeztek a sír közepjére. Majd az „Isten áldd meg a magyart,“ hangjai emelkedtek az áhítatos gyermekajkáról az ég felé. A himnusz után a szótartot, majd a Kossuth-nótát énekeltek.

A főváros 30 népiskolájának körülbelül 7000 növendéke volt Kossuth-sírjánál s majdnem két óra hosszáig tartott, míg a legutolsó gyermek is letele virágját a sírra. Akkorra már a sírkövekből nem látszott egy tenyérnyi tér sem, mert vastagon borította a különböző virág. Nagy és szép számmal közönség nézte végig az iskolás gyermekek ezen kegyeletes ünnepélyét, s maguk a kicsinyek is meghatva távoztak a sír mellől.

A nagy idők nagy férfai közül a hét megint kitörült egyet az élők sorából. Vay Miklós báró kora és a főrendiház elnöke május 14-én meghalt. Sokkal jobban ismerjük őt és az ő politikai működését, sem hogy felesleges jellemzésre szorulna. Fokként emelkedett a magaslat polczára s egész élete nyitott könyv volt, melyet mindenki elolvashatott. A tisztánimeni református egyház főgondnoka lévén, mint egyházi férfit is kitünő hely illet meg a nagyok sorában. A kilencvenkét éves agyaggyan, bár az utolsó időkben, gyakran gyengykedett, még mindig tevékeny részt vett a közéletben, valami öt héttel ezelőtt meghült, tüdő és torokbajt kapott, melyhez az öregkor gyengesége járulván halálát okozta. Vay Miklós, állandóan az angol királynő fogadóban lakott s itt érte őt halála is. Ravatalát az Akadémia oszlopcsarnokában állították fel, honnan másnap Szász

Ezután kerültem a leányokat, nögyülőlöttem, de ők is kerültek, különösen az a pisze orru barna kis lány.

A férfiak társaságát kerestem, de ezt is meguntam, nagyon egyszóval volt.

Fogadásomat megszegtem, de menyinyire!

Megnősültem, egy csinos művelt leányt vettem nőül, úgy hívták: Magduska!

Az én kis Magduskám, felette szerette az utazást, hogy kedvében járjak, nászutaszt rendeztünk az alföldre s onnét Fiuméba.

De a pech már kezdettől sarkamban volt. N i állomáson a gyorsvonatra ültünk, 3 percz volt az elindulásig, szörnyű meleg volt, melegben az ember megszomjazik, leugortam s beszaladtam egy pohár sörré a vendéglőbe.

Alig ittam ki felét, midőn esengetnek . . . a vonat füttyent s az én Magduskámat nélkülüm vitte a száguldó vasparipa a nászutaszra . . .

Iszonyú meges lettem, a vér mind fejembe szökött, — hisz ez mégis hallatlan, nőmet magára hagyni.

Futottam a főnökhöz, a konduktorhoz, a bakterhez, kérdezve, mikor megy a legközelebbi vonat Pest felé, mind azt mondták három óra múlva.

Soha életemben nem volt oly melegem, talán vért is izzadtam: képzeljék el 3 óráig várni, hol lesz addig az én Magduskám?

Mit volt tennem ismét betértem a vendéglőbe s egymás után ürítgettem a sörs poharakat.

A három óra végre elmult, két vonat is állt készen az utra, félelmemben, hogy megint lekések, nem is kérdeztem, melyik hová megy, az előttem állóra szálltam fel.

Egy fütty s a vonat továbogott.

Károly püspök bucsuztatója után a család ősi birtokára Alsó Zsócára szállították.

Denique a polgári házasságot a főrendiház visszaszállította oda, a honnan jött, a képviselőházhoz. Itt épen az állami anyakönyvezésről szóló törvényjavaslat lett volna tárgyalandó, azonban a főrendiház üzenete oly fontosnak látszott, hogy a javaslatot félre téve, annak tárgyalásába fogtak. A polgári házasságot napirendről nem akarják levenni, s mint a miniszterelnök kifejtette, a közvélemény azt már régen előkészítette s ezért a képviselőháznak május 17-én tartott ülésében határozati javaslatot terjesztett be, mely szerint, „a képviselőház ragaszkodva a házassági jogról szóló törvényjavaslattal szemben először elfoglalt álláspontjához, azzal a kérelemmel küldi“ vissza a főrendiháznak, hogy azt újabb megfontolás tárgyává téve, ahhoz hozzájárulni sziveskedjenek.“ Ez a határozati javaslat a képviselőház lelkes helyezésével találkozott. Az Apponyi-féle frakció megkísérelte ugyan az oppozíció, de annak sikertelenségét különösen Szilágyi igazságügyminiszter beszédéből látva, esenedesen visszavonult. Maga a függetlenség párt is tömörül a javaslat mellett, s ma még, mint a ház hangulatából következtetni lehet, még nagyobb többséggel fogják elfogadni, s mindenesetre imponálni fog, mert Juszt Gyula szerint, ha ezen kérdéseket most annyi izgalom után egyszerűen megoldás nélkül levették a napirendről az állandósítaná hazánkban a vallásháborút.

Lehetetlen meg nem emlékezni, a „Magyarország“ napilapnak „Oriási korrupció“ czímmel irt feltűnést keltő cikkéről. E cikkben azt mondja Holló Lajos, a lap szerkesztője, hogy a napilapok megvásárlására egy czég alakult, azonban e czég háta mögött a kormány egyik tagja áll. Így megvették a Pesti Naplót és a Szabad Szót. Most ezen lapok irányát a vevő szabvány meg, el képzeltetni annak stílusát. Nem lévén jogunk ennek bíralgatására, csak annyit jegyzünk meg, hogy ezt az ügyet a képviselőházban is szóvá tették, és megvizsgálására többen parlamenti bíróság kiküldését kérték. A kormány s különösen Hieronymi belügyminiszter visszautasította a vádat, mintha ő állana a lapvásárló czég mögött. Mint halljuk, az ügyet végleg a sajtóbíróság fogja eldönteni, a hol lehetővé van téve a tényállás tisztázása és az igazság kiderítése.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Bérmálás.** Boltizár József püspök, ált. érseki helynök folyó hó végével egész Barsmegye területén megkezdte bérmá-utját. Léva június első felében érkezik. A bérmálásra való felvételek minden nap a délelőtti órákban eszközölhetők a helybeli pőbánián. Némkülőben bérmálás lesz Gr.-Ujfalun, O-Bars, Verebély, Ar-Maróth, Garam-Szent-Benedek és Nagy-Kálna községekben. A bérmálás napját annak idején lapunk hasábjain tudatni fogjuk.

A várakozástól, a melegtől, de különösen a sörtől, mély álomba merültem.

Nagyon sokáig alhattam, mert csak akkor ébredtem fel, midőn a konduktor, az ő szokott tonus hangján bekiáltott, hogy Bécs.

— No iszen, azt hittem, hogy mindjárt a tüzes nagy kő csap belém, hallatlan, most vettem csak észre, hogy a vonatot eltévesztém, hisz nekem a másikba kellett volna szállnom, hogy Magduskám után mehessek, s most itt vagyok Bécsbe, nöm meg Pesten, vagy ki tudja hol, no ez szép nászutasz.

Ah! de szerettem volna elnyelni, akarom mondani elnyelni a napot egy végtelen felleg által, hisz ő okozta mindezt.

Csak másnap indulhattam Pest felé, már nem késtem le, nem is aludtam el, nagyon is ébren voltam, már nagyon is megszerettem a napot, éppen előttem égett, mélyen belenéztem, bár vakító volt, s óh! mily boldog voltam, boldog mint soha, úgy égetett, úgy égette szívemet egy velem szemközt ülő bájos nő fekete szemének napsugara.

Ah! az a két szem! Ah! az a két napsugár!

Magam sem tudtam hogy, — de Magduskát elfeledtem egészen.

Rövid ideig voltunk együtt, de ezalatt is nagyon sokra mentünk, végtelen megszerettük egymást.

Végre Pesten voltunk, őszintén szólva én nem tudtam mi végett jöttem ide, annyira megzavarta valómat az a két napsugár.

Együtt szálltunk le, karját karomba fűzte így siettünk a ligetbe a nagy meleg elől.

(Folyt. köv.)

Malőr.

— Humoreszk. —

No az már igaz, hogy nem csoda, ha e szörnyű melegben annyi kriminális malőrnek esik az ember áldozatul!

Nagy kedvelője vagyok a séta-sportnak, (egész nap mást sem teszek.)

Vasárnap délután volt, forrón sütött az öreg nap, mindamelllett tudva, hogy ilyenkor sok szép leány szokott a „kákai“ szőlők árnyas lombjai alatt sétálni, én is kimentem — remélve, — hogy egy kis bakfissal összemetalálkozom majd az uton.

Szerencsémre, jobban mondvá szerencsétlenségemre, találkoztam egygyel.

Szép is, csinos is, kedves is volt a leány.

Vigan folyt a társalgás, mind ketten a legjobb hangulatban voltunk, így értünk el egy kies völgyben fekvő ligetbe, a hová a nagy melegtől menekültünk.

A ligetben volt egy pad, közvetlen a völgy meredekbb oldalán, leültünk arra, ő az egyik, én a másik szélére.

— Nagysád — kezdám a szót — itt oly kellemes üdülő helyre találtunk, hogy szívrepesve mondhatjuk el: — boldogok vagyunk! nemde?

— Angelus ur, felette, naiv ma! válaszolt ő.

— Hogy érti ezt nagysád?

— Angelus ur a saját boldogságát az enyémmel akarja egybefűzni?

Ez bátorítólag hatott reám, hisz (subrosa legyen mondva) fülig szerelmes lettem belé.

— Ugy van, nagysád, reméllem ezért nem fog reám neheztelni?

— Koránt sem!

— Még akkor sem ugy-e, ha azt mon-

— **Főispáni-bucsuztatás.** Ipolyság e hó 15-én a város és megye notabilitásainak nagy részvétele mellett imponáló módon bucsuzott el általában tisztelt és szeretett főispánjától, a Máramaros megyébe távozó báró Roszner Ervintől. Délben a megyeháza dísztermében körülbelül 150 teritékű fényes bankettet rendeztek, mely alkalommal elmondott számos tósztan kifejezést nyert az őszinte ragaszkodás, melylyel az egész vármegye közönsége szeretett főispánján csüngött, ki tapintatos vezetéssel s részrehajlatlan eréllyel egyedül volt képes a honti áldatlan pártusának véget vetni s a megyei életben a teljes harmóniát létre hozni. — A bankett végeztével az indóházhoz gyalog vonult a díszes társaság, melyhez szép hölgyközönség is csatlakozott s míg a megye előkelősége a legérzékenyebb bucsut vette, — addig a hölgyek virágokkal halmozták el a könyvekig megindult főispánt, majd a pályavárral szintén megjelent zenekar rázendítette a Rákóczy indulót s a vonat kendőlobogtatások és éljen rivalgások mellett kirobogat a pályavárzerő. — A honti urak a mi Sándorunk vezérel mellett busultak a vesztesség felett, a mely a volt főispán távozásával Ho tvármegyét érte, míg a hölgyek este rögtönzött táncvizigalom mellett vizsgalódtak a reggeli órákig.

— **Merénylet** Markó János aranyosmaróthi helyettes jegyzőt, több rendbeli hanyagsága miatt dr. Kiss Mihály főbíró hivatalától felfüggesztette, a hivatal átadása folyó hó 16-ára volt kitűzve. — Ezen a napon reggel Markó János tudakozódott a főbírói hivatalban a szolgától, hogy mikor szokott a főbíró „kibújni“ hazulról. — A szolga azon válaszára, hogy „reggel 8 órakor“ azzal távozott, hogy „addig palinkát iszik.“ A piaczon járkált és várta a főbíró. Dr. Kiss Mihály közeledtére eleje ment, a főbíró ki akart neki térni, de ő szembe került e szavakkal „megállj te gazember“ és ezen szavak után revolvert rántott elő zsebéből és a főbíróra lött. — A főbíró a Migazzy gróf kastélyába menekült, de Markó utánna futott és ismét lött, ekkor a főbíró már a kapu alatt volt és „gyilkos“ kiáltására a szerencsére ott levő kapus a bejáró kapu ajtót becsapta és bezárta. Még az ajtó nem volt egészen becsukva, mikor Markó harmadszor is lött, de ekkor sem talált. Ezen tette után Markó a piaczon sétáló királyi ügyészhez ment és levett kalappal átadta a revolvert, mire a királyi ügyész azonnal bekísértette a börtönfelügyelő által. — A revolver 7 milliméteres és a 6 drb. töltényt e hó 15-én vásárolta bele Eizenberg Károly üzletben. A hat töltény közül egyet valószínűleg megpróbált, mert csak 2 drb. nem volt kilőve és a főbíróra pedig háromszor lött. Markó János a legszívesebben emberek közé tartozik és hogy már évek óta hivatal nélkül volt, annak oka is a megférhetlenségében keresendő.

— **Esküvők.** Dr. Hayde Gyula, pénzügyi fogalmazó, folyó hó 15-én esküdtött örök hűséget Szabó Lajos lévai tanítóképezdei igazgató és neje Kovács-Sebestyén Vilma urnő kedves leányának Lenkének. — Kern Vilmos, a Kern testvérek lévai jóhírnevű kereskedőcége beltagja s társtulajdonosa f. hó 17-én vette oltárhoz Medveczky Henriette kisasszonyt.

— **Felvidéki színkerületek.** Mint mai vezércikkünkben említettük, a felvidéki magyar színészet ügyét a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület vette kezébe s a helyi viszonyokat számbavéve az 1893-94 színévadra 2 kerület alakítását határozta el. A városok idő szerinti beosztása a következő: I. kerület: október 1-től november 30-ig Besztercebánya, december 1-től február 15-ig Nyitra, február 16-tól március 15-ig Trencsén, március 16-tól április 15-ig Selmeczbánya, április 16-tól május 15-ig Losonc, május 16-tól június 30-ig Balassagyarmat, július 1-től július 31-ig Salgó Tarján, augusztus 1-től augusztus 31-ig Pöstyén, szeptember 1-től szeptember 30-ig Érsekújvár. II. kerület: október 1-től október 20-ig Nagy-Tapolcsány, október 21-től november 5-ig Privigye, november 6-tól november 25-ig Turóc-Szent-Márton, november 26-tól december 15-ig Körmöczbánya, december 16-tól január 15-ig Léva, január 16-tól február 15-ig Ipolyság, február 15-től március 1-ig Korpona, március 2-től március 20-ig Zólyom, március 21-től április 5-ig Zólyombrezó, április 6-tól április 19-ig Alsó-Kubin, április 20-tól május 10-ig Rózsahegy, május 11-től május 25-ig Liptó-Szent-Miklós, május 26-tól június 12-ig Zsolna, június 13-tól június 26-ig Vágújhely, június 27-től július 11-ig Galgócz, július 12-től augusztus 5-ig Nagy-Surány, augusztus 6-tól szeptember 15-ig Aranyos-Maróth, szeptember 16-tól szeptember 30-ig Ujbánya.

— **Hymen.** Dományi Katinka kisasszonyt, Dományi Béla n. salói jegyző kedves leányát eljegyezte T a x János erdész.

— **Járdánk öntözése.** Isten kegyelméből és háztulajdonosaink pénzéből városunk legtöbb utcájában immár aszfaltjár-dánk van. Ennek tisztán tartásáról a városi hatóság — igen helyesen — a köztisztaság és közegészségre vonatkozó szabályrendelettel gondoskodott, melyet a kormány is jóvá hagyott. Ezen szabályrendelet intézkedik arról, hogy a nyár folyamán a háztulajdonosok, illetve bérlők pénzbírság terhe alatt

kötelezettek, hogy házuk előtt az aszfalt járdákat napjában kétszer megöntözzék. Nem akarjuk hinni, hogy ezen egészséges és közhasznú rendelet pusztán írott malaszt, de kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy járdáink nemcsak napjában kétszer, de egy hónapban egyszer sincsenek megöntözve, A szabályrendelet szigorú betartását és a mulasztó háztulajdonosok példás megbüntetését követeljük már csak a köztisztaság érdekében is, mert senkinek sincs kedve bizonyára a járdán szétszórta szemét és szél által rá hordott porban gyönyörködni. (Be- küldetett.)

— **Talált gyermekholttest.** Szabó Lajos, tehénpásztor folyó hó 14-én, pünkösd hétfőjén a régi „Libamalom“ alatt a Percz-patakban egy már feloszláknak indult gyermekhullát talált. A megjelent boncolás szerint a gyermek nem ugyan tökéletesen kifejldve, de még élve jött a világra. A vízbe azonban már holtan került, valószínűleg előbb megfojtották s úgy dobtaák a vízbe. A tettest nyomozzák, súlyos gyanúok miatt egy leányt el is fogtak s jelenleg vizsgálati fogságban van a lévai kir. járásbírósg fogságában, de eddig ellene semmi terhelő adat nem merült fel.

— **Postai-ügyek.** A lévai kereskedelmi csarnoknak sikerült a postagazgatóságnál azon üdvös intézkedést kieszközölni, hogy az esti vonattal érkező levelek és egyéb postai küldemények másnap reggel már hét órakor kézbesíthessenek. Ez által megszűnik az az anomália, hogy ilyen postára délig, — a város távolabb eső részében a késő délutáni órákig is várakozni kellett, — mivel az esti postát csak a reggelivel együtt szokták eddig kihordani. — Az igazgatóság ezen új intézkedését azonnal életbe is léptette.

— **Erkölcsmenesítő egyesületek.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter széleskörű intézkedéseket tett erkölcsmenesítő egyesületek létesítése céljából. Különösen a vármegyék figyelmét kívánja felhívni, mint a melyeknek jobban módjukban áll oda hatni, hogy ily egyesületek minél több vidéken létesüljenek.

— **Színházi műsor.** Veszprémi színházunk tegnap f. hó 19-én a Szultán operettben mutatta be magát. Az előadásról szóló referátát lapunk jövő számában hozzuk. Az igazgató a jövő heti műsort következőleg állította össze: ma, vasárnap a Próbaházasság, hétfőn Mongodin ur felelősége, francia bohózat, újdonság, kedden kis molnárné operett, szerdán Veszprémi fellettével Franczillon, csütörtökön az aszszony verve jó, s szombaton a Libapásztor kerül műsorra.

— **A golyóálló páncél.** Bergl Sándor szabadalmi és műszaki irodájából (Budapest VII. Erzsébetkörút 38.) több érdekes közleményt kaptunk az új találmányok köréből, melyeket itt hozunk olvasóink tudomására. Miként jutott Dove először a „golyóálló“ páncéljának eszméjére, azt tréfás módon beszélte el nemrég egy szerkesztőnek. Ez azt kérdezte ugyanis tőle: „Hogy jött Dove ur tulajdonképpen arra a gondolatra, hogy egy golyóálló páncélzt készítsen?“ — „Hát tudja, dolgozom én azon már tíz éves korom óta.“ — „Lehetetlen!“ — „Atyám áldott jó ember volt, csak hogy nagyon könnyen lobbant haragra, ha rossz bizonyítványt hoztam haza, akkor ezúdarul el-naspángolt. Egy napon ismét nagyon rossz iskolai bizonyítványt kaptam. Előbb az a gondolatom támadt, hogy Amerikába szököm, mert tudtam, hogy mi vár rám otthon. Végre más utat találtam. A hátamat és más testrészemet kipárnáztam, még pedig oly ügyesen, hogy atyám ütéseiből mitsem éreztem, sőt mulatnom rajta, hogy mint erőlteti meg magát a dologban. Mikor aztán egyszer később, e y pisztolybárbajról hallottam, melynél az egyik fél elesett, azt gondoltam magamban: „Ha az ugy cselekedett volna, mint én, bizonyosan nem történt ez vele!“ És így jöttem lassankint arra, hogy egy golyóálló páncélzt feltalálásával foglalkozzam.“

— **E. M. K. E. nagy közgyűlése.** Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület folyó évi június hó 3-án Tordán tartja nagy közgyűlést, mely alkalommal báró Jósika Miklós születés-házát emléktáblával fogják megjelölni. A nagyszabású ünnepélyességnek rövid programja a következő: 1. Az ünnepély napján reggel 8 órakor az érkező vendégek ünnepélyes fogadása a tordai pályaháznál. 2. Bevonulás az Emke zászlója alatt a főterig, a hol Torda város nevében Velits Ödön polgármester üdvözlő az érkezőket. 3. D. e. 10 órakor az emléktábla leleplezése. 4. 11 órakor az Emke közgyűlés megtartása a reform. templomban. 5. Délután 2 órakor társas ebéd. 6. Ebéd után 4—8 óráig a népiünnepély és a város nevezetességeinek megtekintése. 7. Este 8 órakor táncszalag egybekötött hangverseny. 8. Június 4-én kirándulás a Tordahasadékhoz és Torockóra. Június 5-én havasi kirándulás Offenbányára, 6-án Skerisorára, 7-én vissza Topánfalvára s 8-án hazautazás. A rendezőség ez uton is meghívja az érdeklődőket. Részvételi jegyek ára 35 frt, mely a jelentkezéssel egyidejűleg befizetendő. — **Esztergom egyesítése.** Esztergomban már régóta tervezik Esztergom, Szent-Tamás, Szent-György-mező és a Viziváros összezsúrolását, s a négy város közönségének már évtizedek óta leg-

főbb óhaja a csatlakozás, ez a terv a kormány jóakarataiból immár legközelebb tényre válik. Kruplanicz Kálmánhoz, a legutóbb főispánná kinevezett alispánhoz a belügyminiszter rendeletet intézett, melyben az ez irányban eddig tett intézkedéseket jóváhagyólag tudomásul veszi s meghagyja, hogy a még szükséges intézkedéseket mielőbb tegyék meg, nehogy az összezsúrolás elé esőleg közgazgatási vagy egyéb akadályok gördüljenek.

— **Az állami anyakönyvek** életbe léptetésének előzetes tervezte, a főispánok utján beszerzett adatok és javaslatok felhasználásával, már elkészült a belügyminiszteriumban. E tervetből kitűnik, kerék számmal 4300 közgazgatási egység (város, község, körjegyzői kerület) van ez idő szerint az országban. A közgazgatási egységek számánál valamivel több és pedig 4954 anyakönyvi kerület alakítását vették észbe és pedig azért, mert a túlságosan nagy kiterjedésű körjegyzői kerületek némelyikéből két anyakönyvi kerületet kell alakítani. Városokban 50—60,000 lélekszámgig egy állami anyakönyvvezető lesz, de 40—50,000 lélekszámon felül már két vagy több helyettesel. Budapesten rendszerint a kerületi elöljáróságok lesznek az anyakönyvi hivatalok. Az ország összes — 4954 — anyakönyvvezetője közül 4454-et — tehát a teljes létszámmal ötszázal kevesebbet — a születések és halálozások anyakönyvezésén kívül a polgári házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízzák, ha a törvényjavaslat másodsor kerestül megy, a többi 500 csak születési és halálozási anyakönyveket fog vezetni. — A kormánytól különben mint értesülünk, — nemcsak az állami anyakönyvi kerületek terve van kész, de a kinevezendő anyakönyvvezetők személy szerint is ki vannak jelölve.

— **Óriási léggömböt** készített el legutóbb Spencer és fiai halloway-i (Angolország) cég, a mely teljesen megtöltött állapotában — körülbelül 17 méter átmérőnek megfelelően — nem kevesebb, mint 2700 köbméter gázt fogad magába. Világító gázzal megtöltve a gömb 2200 kgr. horderővel bír, úgy hogy az 1100 kgr.-nyi önsúlyát levonva még 1100 kgr. terhet képes szállítani. Hir szerint a léggömb meteorológiai megfigyeléseknek és vizsgálatoknak van szánva és hat napig tartó, megszokott utazást szándékoznak vele a magas légrégiókban megtenni. Hogy e mellett a gázvesztesség lehetőleg megakadályoztassék, a lepel két vég selyemszövetből készült, a melyek kencevel vannak egymással összekötve, az egész hasonlóképpen selyemből készült hálózatra 6½ kilométer zsinór szükséges. A léghajó ára körülbelül 50,000 márka, egyszeri megtöltése pedig 400 márkába kerül. A tudományos vizsgálati utazás befejezése után a léggömb Londonba szállítatik és itt mint Captiv- léghajó fog használatba kerlni.

K Ö Z L E K E D É S .

(Folytatás.)

Baross Gábor rendszere és művei.*

A részletes bírálat nyomán pedig kimutatja szerző, hogy ha hinni lehetne a megbízhatatlanná tett statisztikának, akkor forgalmi és bevételi emelkedésről is csak a szomszéd forgalomban és a XIV. zónában lehet szó, a forgalom zöménél vagyis a közléptávolsági forgalomnál pedig inkább még visszaesés mutatkozik, mely talányszerű körülmény egyszerűen abban találja megjéjét, hogy a közléptávolsági forgalom jelentékeny része visszaélés útján szomszédforgalmi és XIV. zónabeli jegyekkel közvetített, minek figyelembevételével szerző azon eredményre jut, hogy a restitutio in integrum, igen is, a közléptávolsági forgalomban jól bevált, forgalmi tekintetben minden esetre, pénzügyi tekintetben pedig a már említett jövedéki csontkítások folytán kevésbé, s hogy viszont a legitim szomszéd- és nagy távolsági forgalom kisebb, mint a megbízhatatlan statisztika mutatja, így is azonban a szomszédforgalom majdnem kétszeresen meghaladja a közép és nagy távolsági forgalmat együttvéve, de belérteke csekély, a nagy távolsági forgalom pedig — bár szépen fejlődött, de még mindig nem haladja meg az összeforgalom 3 százalékát, illetve a távolsági forgalom 12 százalékát.

A zóna tiszta pénzügyi eredményére nézve szerző kimutatja, hogy az első években elég kedvező volt ugyan, de a felszaporított üzleti és beruházási költségek miatt most már még a stagnáció állapotával szemben is negatív, mit szerző kizárólag a szomszédforgalomnak tulajdonít, mert a távolsági forgalom aránylag csekély emelkedése nagyobb költség-szaporulat nélkül könnyen le lett volna győzhető az utazás kényelmére néző további berendezésekkel, míg ellenben a szomszéd forgalom minden esetre több kiadást okoz, mint a mennyi bevételt hoz.

A zónadijszabás veszélyeit szerző egyfelől a statisztika megzavarásában keresi, melyre nézve kimutatja, hogy az nem csupán elméleti és tudományos, de nagyon is gyakorlati jelentőséggel bír, mert a további reformoknál megtevésztetni alkalmas, másfelől a forgalom zömére vonatkozó dijsza-

bási helyzetnek részint az említett visszaélések, részint az ismeretes deklasszifikációk által való devalválásában, legfőképp azonban a szomszédforgalom azon nagy hátrányában, mely szerint az a forgalmi bevétel annál jobban alássa, mentül inkább beválik ezen szomszédforgalom, melyet szerző a zónadijszabás Achilles sarkának tart, mert a forgalmi rend teljes alássása csak óriási üzleti beruházások pazarlásokkal volna megelőzhető s így, ha ezt a forgalmi ágakat minden áron fel kellene tartani, az államvasuti rendszer vagy a forgalmi, vagy a pénzügyi oldalról kompromittálva s ezzel vasuti politikánk nagy vívmányai kockáztatva lennének. Szerző végítélete a zónáról az, hogy a mi benne jó, az nem új, s a mi új, az nem jó.

Az áru dijszabási reformnak már nem is veszélyét, hanem pozitív kárát szerző évi harmadfél millió forinttal számítja, melyet nem talál indokoltnak akkor, mikor az adófizető polgárok még évi 12 millió frtot fizetnek ki a vasutakra, főleg pedig az országának az államháztartás rendezésével a valuta rendezésére való átmenete s kivitele időpontjában, hibáztatja végül Barossnak az osztrák kormányval folytatott céltalan és eredménytelen tarifaharczait, ezuttal azonban pozitív javaslatot is tesz, főleg abban az irányban, hogy a szegény nép legitim módon élvezhesse azokat az előnyöket, melyekhez ma részben csak demoralizáló visszaélések útján jut.

Érdeklél várjuk a júniusi füzetben ígért folytatást, annál is inkább, mert szerző már előre jelzi, hogy a közleménynek azt a vádját, mintha Baross az osztr.-magy. államvasuti vonalakat tulajdonát vette volna meg, meg fogja erősíteni, ellenben éppen ezen vasutal szemben követett politikája alkalmából maga lesz kénytelen egy ennél súlyosabb vádat emelni Baross ellen, az t. i., hogy ez által egy közjogi fogalomzavarnak vetette meg alapját, mely egyebek közt egy napirenden levő kérdés, t. i. a magyar dunai hajózás emancipációja helyes megoldásának útjában áll.

Tanügy.

A helybeli főgimnáziumban az érettségi írásbeli vizsgálatok most vannak folyamatban. A szóbeli érettségi június hó 8-ikán kezdődik.

A magántanulók írásbeli vizsgálatai június hó 6-án, a szóbeli vizsgálatok június hó 7-ikén lesznek.

HENNEBERG G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: **fekete, fehér és színes selyemszöveteket**, méterenként **45 krtól 15 krtól 65 krtól** postabőr és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző színe árnyalatban), Minták postafordulóval küldetnek Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó

Lévai piaci árak.

Rovatvisező: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 5 frt 80 kr, 6 frt. — **Két szerez** 4 frt 30 kr. 4 frt 60 kr. — **Rozs** 4 frt. 50 kr. 4 frt 80 kr. Arpa 7 frt — kr. 7 frt 40 kr. — **Kukorica** 5 frt — kr 5 frt 20 kr. Bab 4 frt — kr. 4 frt 20 kr. Zab 7 frt — kr 7 frt 20 kr. **Lencse** 7 frt — kr. 7 frt 40 kr. **Köles** 4 frt 60 kr. 4 frt 80 kr.

Nyilttér.

1283. 1894. ttkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Póka Andrásné szül. Szabó Rozália végrehajtónak **özvegy Szabó Jánosné szül. Berka Zsuzsanna és Szabó Lajos** nagykálnai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 300 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósg területén levő N.-Kálna községben fekvő végrehajtott szenvedett Szabó Lajos, valamint a társtulajdonos végrehajtató nevével vezetett a nagykálnai 63. sz. tjkv. A I. 3. 4. 6. 13. sorszám ingatlan s tartozéka egészben 212 frt, ugyanazoknak a nagykálnai 319 számú tjkönyv. A I. 1. sorsz. ingatlanuk a ház és tartozékkal 492 frt, valamint végrehajtást szenvedett Szabó Lajos és ör. Szabó Istvánnak a nagykálnai 506. számú tjkönyv. A I. 1. sor ingatlanukra egészben az árverést 123 frtban ezennek megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi június hó 18-ik napján** d. e. 9 órakor Nagy Kálna község házánál megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Arverezői szándékokozó tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött ké. zéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léva-n 1894 évi márcz. 18. napján. A lévai kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság. **Hamar, kir. aljbíró.**

* E czím alatt Szabó Jenő nyug. miniszteri tanácsos a Budapesti Számle májusi füzetében érdekes tanulmányt tesz közzé, melynek ismerteését a következőkben adjuk.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 kr. kerül; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETESEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Szitvai és Társa kiadócéggel ad, ki levéltári tudakozásra postabélyeg beküldés mellett azonnal válaszol.

A Csizi Jod-Brom-Fürdő.

Évadja megnyílik május 1-én, tart szeptember végéig. Forrása a legértelmesebb, leghathatósabb. Jod-brom-forrás. A gyógyeredmények meglepők. A fürdőközségnek immár 10 bérház több mint 100 kegyelmesen berendezett lakosztállyal áll rendelkezésére. — Kitérő konyha, billárd, zongora, olvasó-terem, térzene naponta kétszer. Elő- és utóévadban leszállított lakberek. — Ekkor katonatisztek, állami és vasúti hivatalnokok gyógy- és fürdődjük tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospektusokkal szolgál az igazgatóság. — Csizi, u. p. Rimaszécs.

Egy, keveset használt Safety Meteor eladó.

Legujabb kerékpár gépek eredeti gyári árban megrendelhetők. Altalam közvetített kerékpár vételeknél díjtalan betanítás biztosított. Tisztelettel Cserei Gyula.

Bérma-ajándéknak

legalkalmasabbak a szép imakönyvek. Bársony-, bőr- és csontkötésben, kaphatók nagy választékban. Nyitrai és Társa könyvkereskedésében LÉVÁN.

Kiadó lakások.

A Teleky- (fogadó) utcái volt Obóvács-féle házban **egy uri lakás**, két nagy utcai, ezek közül egy külön bejárattal bíró, — továbbá egy nagy utcai- és egy előszoba megfelelő mellékiségekkel, kerttel, szép nagy udvarral; — továbbá egy 2 udvari szoba s konyha, kamarából álló kisebb lakás, együtt, vagy külön külön **f. 6. augusztus hó 1-től** bére adandó. A tulajdonos czime s egyéb feltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában.

Egy jó házból való **fiu tanonczul** felvétetik Nyitrai és Társa könyvnyomdájában.

Egy jó karban lévő **zongora** jutányos áron eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Alulírott kereskedésben egy jó házból való **fiu**

tanonczul felvétetik és egy fiatal jó elárusító **segéd**, ki magyar, német és tót nyelvet bírja, alkalmazást nyerhet **CZIROK ISTVÁN** vas, fűszer- és vegyeskereskedésében VEREBELYEN.

Nagyérdemű közönség!

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a leendő **bérmálás** alkalmára a legujabb **világos szövet** és **mosó kelmék** nálam **igen jutányos** árakban kaphatók. Léván, 1894. május hóban

kiváló tisztelettel

Holzmann Bódog.

Haszonbérbe kiadó, esetleg eladó

egy **Hontmegyében**, a szakállosi vasuti állomástól **15 percnyire** fekvő magyar községben találtató nemesi birtok, mely áll egy tizenegy szobát és egyéb férhelyiséget magában foglaló **uri lak-házból** minden szükséges gazdasági épületből, **354 kataszt. hold szántóföldből**, **15 hold kertből**, **28 hold rétből**, **4 hold szőlőből**, **28 hold legelőből**, **19 hold erdőből** és **9 hold földadó alá nem eső területből.**

Az évi haszonbér az összes adók viselésén kívül 5000 forintban állapított meg.

Reflektánsok alulírotthoz sziveskedjenek fordulni.

Ipolyságon, 1894. májús 11.

Hederváry Antal ügyvéd.

Virágh József

okleveles gépész és gépjavitó-műhely tulajdonos

József főherceg volt uradalmi gépésze LÉVÁN.

T. cz.

Ezennel van szerencsém szives tudomására juttatni, hogy helyben **Kálnai** utca 700. sz. alatt f. évi májús hó 1-én a mai kor igényeinek megfelelő nagyobb

gépjavító műhelyt

nyitottam, melyben gőzcséplőgépek, malmok, gazdasági és bármely más kül- és belföldi gépek javítását, vagy felszerelését kellő jótállás és jutányos árak mellett a legkészségesebben elvállalom.

Együttal bátor vagyok tudatni, hogy

Kühne Ede mosoni s több más bel- és külföldi gazdasági gépgyár

gyártmányainak eladásával meg vagyok bízva s ezeknek eladását szivesen közvetitem, legártart tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből a legjutányosabb árak és legmértányosabb feltételek mellett.

Tüzfecskendők javítására és átalakítására **kutak felállítására** vállalkozom. — Midőn megemlíteném, hogy ugy bel- mint külföldön elsőrendű gyáraknál többi között a hamburgi hajógyárban és londoni első rangu gyárakban több éveken át szerzett szakismereteim és tapasztalataim, valamint az általam képviselt gyáraknak jóhírűve biztosítékul szolgálhatnak a gazdaközönség igényeinek teljes kielégítésére, maradok szives megrendeléseit kérve Léván, 1894. májús hóban.

kész szolgálja

Virágh József,

okl. gépész.

1040/1894. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takarékpénztár végrehajtatónak **Tóth Lászlóné** sz. Tóth Zsuzsanna gr.-löki lakos végrehajtást szenvedő elleni 251 frt frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében (a lévai kir. jbiróság) területén lévő Gr.-Löki községben fekvő a gr.-löki 433 sz. tjkvben ugy a végrehajtást szenvedett, mint a társ tulajdonos Tóth Balázs nevével vezetett egész ingatlan A I 1 sor 216. hrsz. a rajta épült házzal 234 frt, továbbá végrehajtást szenvedettnek a gr.-löki 131. sz. tjkv. A. I. 3 sor. 251 hrsz. és 5 sor 566 hrsz. ingatlanban való 1/4 rész illetményre s tartozéka 201 frt végrehajtást szenvedetteknek a gr.-löki 402. sz. tjkv. I 1 sor 427 hrsz. ingatlanára egészben 52 frt ugyanakkor a gr.-löki 460 sz. tjkv. A. I. 1 sor 614/a hrsz. ingatlanára egészben 45 frt s végül ugyanakkor a gr.-löki 432 sz. tjkv. A. I. 1 sorsz. 1035/b hrsz. ingatlanára egészben az árverést 188 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894 évi májús hó 28. n. d. e. 9 órakor** Gr. Löki község házána megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §. jelz. árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1894. márcz. hó 5 n.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Hamar, kir. aljbíró.

6046/894. sz.

894/894. tjk. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A verebelyi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takarékpénztár végrehajtatónak **Chrenko szül. Sabik Teréz és tarsa** végrehajtást szenvedő elleni 246 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a verebelyi kir. jbiróság területén lévő Felső-Győröd község hasárában fekvő a felsőgyőrödi 105. számú tjkvben A I. 1—21. sor és A II. 1—21. sorszám a. foglalt ingatlanokban való özv. Sabik Mátyásné szül. Gálik Erzsébet nevére irt volt s jelenleg Klemo szül. Sabik Mária és Chrenko szül. Gálik Teréz nevében B 8. és 9. r. a vezetett összesen 1/3 jut.lékra még pedig az A I. 1—21. sorsz. alattira 301 frt és az A II. 1—21. sorsz. alattira 299 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi májús hó 29. napján d. e. 9 órakor** Felső-Győröd község házána megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Verebelyen, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi április 2.

Nemlaha,
kir. jbiró.

Barsvármegye alispánjától

ARLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A zsitvavölgyi h. é. vesut tüztávtatába beeső épületek földészélei és tetőborításainak átalakítása illetve ezen munkáknak zárt írásbeli ajánlatok utján leendő biztosítása végett **f. é. májús hó 25-én d. u. 3 órakor** hivatalos helyiségekben versenytárgyalást tartok.

A végrehajtatandó munkálatok Kis-Mánya, Gyarak, Aha, Zsitva-Ujfalu, Taszár és Hizér községekben, illetve határaikban fekvő épületeknél lesznek.

Ajánlattevő a következő munkanemekre köteles egységárakkal ajánlkozni községenként:

1. Egy m² földészék készítés anyaggal együtt zindelfödés alá 6—10 m. széles épületeknél.
2. Egy m² kettős zindelfödés léccézéssel együtt.
3. Egy m² új földészék csak Taszár községben cserépfedés alá.
4. Egy m² kettős cserepezés Taszár községben.

A lepecsételt ajánlatokhoz 100 frt bánatpénz mellékelendő.

A munkálatok kiadására nézve még az árlejtés napján határozat foghozatni.

A munka mennyisége az árlejtés után vállalkozóval közöltetni fog.

Ar-Maróthon, 1894. májús hó 17.

DOMBAY alispán.

Arverési hirdetmény.

A zsarnóczi m. kir. adóhivatal részéről közhírré tetetik, hogy a geletneki m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt álló repistyei védkerületben a Garam folyótól mintegy 3 klm. távolságban, mintegy 4000—4500 ürm.³ kész lágú tűzifa **1894. évi június hó 4-én** délelőtt 10 órakor az erdőhivatal tanácstermében megartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az eladandó faanyag kikiáltási ára ürm.³ 65 kr. azaz hatvanöt krban állapittatik meg.

Az árverés zárt ajánlat mellett és szóbeli és mindenik árverezni kívánó köteles a kikiáltási árnak 10%-ka gyanánt 300 frt azaz háromszáz frtot készpénzben bánatpénz gyanánt az árverési bizottság kezéhez letenni és az árverési feltételeket sajátkezüleg aláírni. Az írásbeli szabályszerűen bélyegzett és bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megczédése előtt adandók be, a felajánlott vételár szám és betűkkel kitüntetendő és határozott nyilatkozat teendő azokban, hogy ajánló a feltételeket ismeri és azoknak feltétlenül aláveti magát.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési feltételek illetve szerződési feltételek az alólirt erdőhivatalnál az árverés határnapjáig a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

M. kir. erdőhivatal.

Zsarnócza, 1894. évi májús 11-én.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű

szöges cséplőkészleteket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarizókkal, alsó szelével és rendkiv. nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüto gőzmozgonyokat

Továbbá **R. Garrett & Sons** felülmulhatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert **brandtfordi önműködő amerikai kévekötő aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal. **Sorvető- és szórvavető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!